

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ing. M. V.**, zast. JUDr. Martinem Zikmundem, advokátem se sídlem Šafaříkovy sady 5, Plzeň, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2022, č. j. 18 A 87/2021-31,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2022, č. j. 18 A 87/2021-31, **se ruší a věc se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), kterým byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2021, sp. zn. 0-542808, č. j. O-542808/D20100786/2020/ÚPV, ve věci zápisu obrazové ochranné známky „SIFON ROCK“.

[2] Stěžovatel podal žalobu dne 1. 10. 2021, v 17:04:07 hod formou elektronického podání odeslaného z e-mailové adresy *zikmund@zikmund.cz* na elektronickou podatelnu městského soudu. Podání bylo doručeno bez zaručeného elektronického podpisu, neobsahovalo plnou moc stěžovatele; na výzvu soudu byla plná moc doplněna opět z téže

adresy elektronickým podáním bez zaručeného elektronického podpisu. Dne 21. 10. 2021 městský soud vyzval stěžovatele k úhradě soudního poplatku; ten byl následující den uhrazen na účet soudu; dne 21. 10. 2021 byla stěžovateli zaslána informace o složení senátu a poučení dle § 8 s. ř. s. a výzva dle § 51 s. ř. s.; stěžovatel prostřednictvím advokáta opět elektronickým podáním bez zaručeného elektronického podpisu z výše uvedené adresy na výzvu reagoval s tím, že souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání. Veškerá podání doručoval městský soud do datové schránky zástupce stěžovatele. Poté nečinil městský soud žádné úkony a dne 31. 1. 2022 vydal usnesení, kterým návrh stěžovatele s odkazem na § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

[3] Městský soud poukázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 3. 2016, č. j. 8 As 78/2015-22, č. 3411/2016 Sb. NSS, usnesení NSS ze dne 13. 8. 2015, sp. zn. 7 As 148/2015, jakož i usnesení ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 7 As 274/2016, a následně konstatoval, že vzhledem k tomu, že správní žaloba je úkonem, jímž se disponuje řízením, bylo nutné, aby stěžovatel své podání ze dne 1. 10. 2021, jehož součástí byla žaloba, podal ve formě požadované § 37 odst. 2 větou první s. ř. s.; pokud podání zaručený elektronický podpis neobsahovalo, muselo být ve lhůtě tří dnů doplněno o zaručený elektronický podpis, příp. v souladu s § 37 odst. 2 větou druhou s. ř. s. potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musel být soudu předložen jeho originál. V projednávané věci se tak v zákonem stanovené lhůtě nestalo, soud proto nemohl k podání ze dne 1. 10. 2021 přihlížet. Městský soud připustil, že sice následně komunikoval s právním zástupcem stěžovatele, tím však nedošlo ke „konvalidaci“ podání ze dne 1. 10. 2021, k němuž pro nedoplnění zaručeného elektronického podpisu soud nemohl a neměl přihlížet. Městský soud dodal, s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016-35, a tam citovanou judikaturu, že odmítnutí žaloby totiž nebrání skutečnost, že již provedl procesní úkony směřující k rozhodnutí o věci samé.

[4] V **kasační stížnosti** stěžovatel uplatnil důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. Tvrdí, že žaloba byla opatřena podpisem, který je považován za důvěryhodný a certifikát byl vystaven příslušnou autoritou; konkr. uvedl, že právní zástupce má nastaveno automatické podepisování odesílaných elektronických zpráv; má tedy za to, že splnil procesní požadavky pro to, aby o jeho včas učiněném podání bylo rozhodnuto. Dle stěžovatele postupem městského soudu, který žalobu odmítl, aniž by ji projednal, došlo k porušení práva na spravedlivý proces a bylo mu odepřeno právo na soudní ochranu.

[5] S ohledem na povahu věci Nejvyšší správní soud vyjádření žalovaného nevyžadoval.

[6] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. napadené usnesení městského soudu, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že z městským soudem odkazované judikatury NSS zejména vyplývá, že smyslem § 37 odst. 2 s. ř. s. je identifikace podatele a autenticita podání, přičemž toto ustanovení by nemělo sloužit jako samoučelná překážka umožňující soudům nepřihlížet k úkonům účastníků, o jejichž totožnosti nemůže být pochyb.

pokračování

[8] V projednávané věci z obsahu podané žaloby je zcela zřejmé, kdo ji činí, v jaké věci a čeho se stěžovatel domáhá; žaloba obsahovala byť stručné, ale zřejmé žalobní body. Stěžovatel byl stejným advokátem zastupován již v řízení před žalovaným, což se podává již z napadeného správního rozhodnutí, které bylo k žalobě doloženo. V podání byl identifikován jak žalobce, tak jeho právní zástupce, vč. uvedení adresy, čísla ČAK, IČO i DIČ. Městský soud činil po podání žaloby výše popsané jednotlivé úkony ve vztahu k zástupci stěžovatele do jeho datové schránky, a to i přes to, že reakce na jednotlivé úkony soudu přicházely ze stejné e-mailové adresy zástupce. Lze tak konstatovat, že městský soud neměl žádné pochybnosti, které by považoval za nutné rozptýlit, a to ani o osobě stěžovatele, validitě právního zastoupení ani o předmětu řízení, nebylo ani sporné, že návrh byl podán v zákonné lhůtě.

[9] Nejvyšší správní soud si je vědom závěrů, k nimž dospěl v rozhodnutí ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 7 As 274/2016, tedy, že i po účinnosti zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, a doprovodného zákona č. 298/2016 Sb., jenž novelizoval § 37 odst. 2 s. ř. s., lze považovat za řádné podání pouze elektronické podání opatřené zaručeným elektronickým podpisem ve smyslu zákona č. 297/2016 Sb. Nutno konstatovat, že žaloba, byť byla podána v přípustné elektronické formě, odpovídajícím podpisem dle § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 297/2016 Sb., opatřena nebyla. Dle uvedeného ustanovení: „(1) K podepisování elektronickým podpisem lze použít pouze uznávaný elektronický podpis, podepisuje-li se elektronický dokument, kterým se činí úkon vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu nebo jiné osobě v souvislosti s výkonem jejich působnosti. (2) Uznávaným elektronickým podpisem se rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis.“ Takovým elektronickým dokumentem je nutno rozumět i návrh na zahájení řízení - tedy žalobu (srov. stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. PlsN 1/2015).

[10] Ze záznamů o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu městského soudu (certifikát č. *b930fc* s platností od 18. 8. 2021 do 7. 9. 2022) vyplývá, že na rozdíl od certifikátu č. *01568ba9* s platností pro totéž období, uvedeného na záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu Nejvyššího správního soudu v případě nyní podané kasační stížnosti, se u podané žaloby nejednalo o platný elektronický podpis vyžadovaný dle § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 297/2016 Sb. Stěžovatel tedy zřejmě disponoval v době podání žaloby několika platnými podpisovými certifikáty, platný elektronický podpis však k žalobě nepřipojil. To ostatně lze dovodit i z konstatování městského soudu, že stěžovatel ostatně následně podal totožnou žalobu dne 4. 11. 2021 již s platným elektronickým podpisem. Tato žaloba byla, jak Nejvyšší správní soud zjistil z úřední činnosti, usnesením městského soudu ze dne 31. 1. 2022, č. j. 18 A 100/2021-10, odmítnuta pro opožděnost.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že povaha a okolnosti věci nebránily tomu, aby o věci stěžovatele bylo jednáno, jinými slovy, neshledal žádný ospravedlnitelný důvod pro odepření soudní ochrany stěžovateli.

[12] Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu nadále nemůže obstát závěr, který zdejší soud učinil v rozsudku ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 As 136/2016-35, na který městský soud odkazoval, a to bez ohledu na určité skutkové odlišnosti (v nyní projednávané věci

městský soud např. již zaslal poučení o složení senátu a výzvu dle § 51 s. ř. s., přičemž stěžovatel vyjádřil souhlas s rozhodnutím bez jednání). V uvedeném rozsudku se mimo jiné uvádí:

„Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že jestliže žalobce zaslal žalobu elektronicky bez ověřeného podpisu a ve lhůtě tří dnů ji nepotvrdil písemným originálem, soud k ní neměl přiblídnout, řízení o ní neměl vůbec zahajovat, neboť slovy § 32 s. ř. s. žádný návrh soudu nedošel. Pokud však krajský soud o takovém „podání“ řízení zahájil, jediným možným postupem je, aby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ono „podání“ odmítl, neboť nejsou splněny podmínky řízení - nebyl podán návrh na jeho zahájení - a tato vada je neodstranitelná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006 – 48, nebo usnesení ze dne 8. 6. 2016, č. j. Nad 131/2016 – 47; a obdobně také usnesení ze dne 8. 4. 2010, č. j. 4 Ads 33/2010 – 198, a ze dne 21. 9. 2011, č. j. 3 Ads 125/2011 – 36, v nichž byla řešena tato otázka ve vztahu ke kasační stížnosti).

V souzené věci není sporu o tom, že stěžovatelovo podání ze dne 26. 3. 2016, doručené krajskému soudu elektronicky dne 29. 3. 2016, bylo podáním obsahujícím úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem. Taktéž není rozporováno, že toto podání nebylo učiněno v zákonem stanovené formě, neboť nebylo elektronicky podepsáno ani do tří dnů doplněno v souladu s citovaným ustanovením. K takovému podání tedy krajský soud v souladu s § 37 odst. 2 věty druhé s. ř. s. vůbec neměl přiblížit. Přestože krajský soud v rozporu s tímto ustanovením učinil ve věci úkon, byl jeho následný postup, kdy podání ze dne 26. 3. 2016 usnesením odmítl, zcela v souladu se shora citovanou ustálenou judikaturou zdejšího soudu, a nelze mu ničeho vytknout.

Ke stěžovatelovu tvrzení, že „došlo ke konvalidaci vadného podání“ ve chvíli, kdy krajský soud jednal, jakoby podání žaloby bylo řádné, Nejvyšší správní soud konstatuje, že s takovým „podáním“, jaké ve věci učinil stěžovatel (tj. elektronické podání, jež nebylo podepsáno ani ve třídení lhůtě doplněno), spojuje soudní řád správní fikci neexistence. Ačkoliv tedy stěžovatel ve skutečnosti procesně jednal, zákon krajskému soudu ukládal, aby postupoval, jako by procesní jednání učiněno nebylo. Šlo o ze zákona neexistující procesní jednání, které nemělo vyvolávat žádné procesní následky a o němž nemělo být rozhodováno. Konvalidace neexistujícího jednání tak nepřipadala v úvahu.

Pokud jde o argumentaci právní jistotou a zásadou legitimního očekávání, znění § 37 odst. 2 s. ř. s. nenechává žádný prostor pro pochybnosti ohledně toho, zda lze zahájit soudní řízení na základě „podání“, jež nebylo učiněno v předepsané formě. Stěžovatel, zastoupen advokátem (nepochybně znalým procesních předpisů), se tak nemohl oprávněně domnívat, že krajský soud postupoval správně, když stěžovateli v reakci na jeho „podání“ zaslal soudní výzvu. Následné ukončení řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak nelze mít za překvapivé, tím méně pak nezákonné, a to tím spíše v situaci, kdy odmítnutí podání nepředcházelo dlouhé trvání soudního řízení (krajský soud stěžovateli pouze nesprávně zaslal výzvu k zaplacení soudního poplatku a doložení plné moci; žádný z účastníků však dosud nebyl poučen o složení senátu, ve věci nebylo nařízeno jednání, účastníci nebyli vyzváni, aby vzájemně reagovali na svá podání apod.).“

[13] Ústavní soud se k otázkám překvapivých rozhodnutí, legitimního očekávání, jakož i *denegatio iustitiae* nesčetněkrát ve své judikatuře vyjádřil, naposledy např. v nálezu ze dne

pokračování

30. 6. 2022, sp. zn. III. ÚS 2373/21. V něm konstatoval, že porušení ústavně zaručeného práva na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny nastane rovněž tehdy, jsou-li splněny podmínky pro projednání určitého návrhu a rozhodnutí o něm, avšak soud k projednání tohoto návrhu nepřistoupí. Zdůraznil, že účelem podmínek řízení je zajistit řádný chod spravedlnosti a respektování právní jistoty, nikoliv omezení přístupu jednotlivce k soudu způsobem, že by uvedené právo bylo zasaženo ve své podstatě, a poukázal na to, že obecné soudy se proto musí při aplikaci procesních pravidel vyhnout jak přehnanému formalismu, který by zasahoval do zásad spravedlivého procesu, tak přílišné „pružnosti“, která by naopak vedla k odstranění procesních podmínek stanovených zákonem (srov. též např. náleze ze dne 13. 2. 2018, sp. zn. I. ÚS 1981/17).

[14] Ústavní soud v citovaném nálezu mimo jiné konstatoval:

„19. (...) jsou-li v daném případě splněny podmínky pro projednání určitého návrhu a rozhodnutí o něm, je povinností soudu odpovídající uvedenému základnímu právu, aby k projednání tohoto návrhu přistoupil a ve věci rozhodl (srov. např. náleze ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. III. ÚS 4012/19, bod 18). Ústavní soud na základě toho mj. dovodil, že byl-li podaný opravný prostředek odmítnut, popřípadě bylo-li řízení o opravném prostředku zastaveno, aniž k tomu byly splněny zákonné podmínky, má takový postup za následek odepření přístupu k soudu, a tím i porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny (za všechny viz např. náleze ze dne 24. 6. 2014, sp. zn. II. ÚS 475/13). Jsou-li totiž opravné prostředky právním řádem připuštěny, nemůže se rozhodování o nich ocitnout mimo ústavní rámec ochrany základních práv jednotlivce (srov. již náleze ze dne 11. 2. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 1/03).

20. Ústavní soud dále zdůrazňuje (např. náleze ze dne 25. 8. 2005, sp. zn. IV. ÚS 281/04), že účelem formalit a podmínek řízení, které musejí být dodrženy při podání návrhu k soudu, je zajistit řádný chod spravedlnosti a zejména respektování právní jistoty. Uplatněná omezení a jejich výklad však nesmějí omezit přístup jednotlivce k soudům takovým způsobem nebo v takové míře, že by uvedené právo bylo zasaženo v samé své podstatě. I když tedy právo podat návrh podléhá zákonným podmínkám, obecné soudy se musejí při aplikaci procesních pravidel vyhnout jak přehnanému formalismu, který by zasahoval do zásad spravedlivého procesu, tak přílišné "pružnosti", která by naopak vedla k odstranění procesních podmínek stanovených zákonem.

21. Posuzují-li proto obecné soudy neurčité či jinak nejasné podání, které může být podáním zahajujícím řízení před soudem, jsou povinny volit postup vstřícnější k právu jednotlivce na soudní ochranu. Nepřistoupí-li k odstranění nejasností takového podání zákonem předvídaným způsobem, pak je třeba, aby se při jeho posuzování přiklonily k výkladu jeho obsahu, který vyznívá ve prospěch práva dotčeného jednotlivce na přístup k soudu. Naopak restriktivní postoj při vyhodnocování nejasného podání vedoucí k odepření věcného přezkumu obecného soudu zakládá porušení základního práva dotčené osoby na přístup k soudu (soudní ochranu) dle čl. 36 odst. 1 Listiny, spočívající v odepření spravedlnosti (např. náleze ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. I. ÚS 3106/13, bod 17).

22. Předestřená východiska přirozeně platí i pro řízení o dovolání před Nejvyšším soudem. To na jednu stranu představuje mimořádný opravný prostředek, jehož existence sama nepožívá ústavněprávní ochrany (tj. nemuselo by být zákonem vůbec připuštěno). Na stranu druhou,

pokud se již zákonodárce rozhodl institut dovolání vytvořit, rozhodování o něm nelze vyjmout z rámce ústavněprávních principů a zaručených práv a svobod jednotlivce, opětovně samozřejmě zejména optikou práva na soudní ochranu. K porušení tohoto práva může v některých případech dojít dokonce i tehdy, postupuje-li Nejvyšší soud při odmítnutí dovolání formálně správně (souhrnně viz nálezy dne 27. 11. 2018, sp. zn. II. ÚS 1967/18, body 14-18, z nedávné doby např. nálezy z 16. 11. 2021, sp. zn. III. ÚS 1020/21).“

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud již v okamžiku podání mohl a měl vědět, že podání bylo učiněno bez zaručeného elektronického podpisu, nicméně na to nijak nereagoval (např. vyrozuměním o tom, že se k podání nepřihlíží). Pokud tedy presumoval fikci upravenou v § 37 odst. 2, věta druhá *in fine* s. ř. s., že se k podání nepřihlíží (byť k němu vlastně přihlížel, činil-li ve vztahu k stěžovateli, resp. jeho zástupci následné úkony), není zřejmé, jaký „neexistující“ návrh vlastně odmítal; nadto současně v závěru usnesení městský soud upozorňuje, že zde již nebyl ani prostor pro odstraňování vad podání, které však, jak městský soud dovodil, není způsobilé zahájit řízení, neboť je neúčinné, resp. se k němu nepřihlíží. Jinými slovy, pokud městský soud na jednu stranu tvrdí, že nastala fikce „neexistence“ podání, resp. k podání se nepřihlíží, nelze u takového „podání“ ani odstraňovat vady, tím méně jej pak lze odmítat.

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěr městského soudu, že stěžovatel byl povinen podat žalobu se zaručeným elektronickým podpisem, byl správný. Nelze však již - za výše popsaných specifických okolností - akceptovat následný postup městského soudu spočívající v odmítnutí projednání žaloby za situace, kdy nebylo pochyb ani o osobě žalobce, resp. jeho zástupce, přičemž městský soud vůči stěžovateli činil úkony až do fáze, kdy stěžovatel vyslovil souhlas s postupem dle § 51 s. ř. s. Takový postup nelze označit, než za nepředvídatelný.

[17] Nejvyšší správní soud má za to, že skutkové okolnosti jsou obdobné jako ve věci, kterou posuzoval Ústavní soud v odkazovaném nálezu; Nejvyšší soud v tam posuzované věci nadto advokátovi stěžovatele zaslal vyrozumění, ve kterém mu sdělil, že jelikož podání nebylo do tří dnů doplněno předložením jeho originálu či písemným podáním, soud k němu nepřihlíží; protože v daném případě procesní úprava nepočítá s vydáním rozhodnutí, Nejvyšší soud pro svůj postup použil právě formu vyrozumění. Ústavní soud na to konstatoval: „(...) byl ve vyrozumění stěžovateli obsažen závěr Nejvyššího soudu, že advokát měl podat dovolání stěžovatele prostřednictvím své datové schránky podnikající fyzické osoby, věcně správný. Ústavně konformní však již nebyl následující postup Nejvyššího soudu spočívající v odmítnutí projednání předmětného dovolání. Jak totiž plyne z obecného rámce podaného shora, obecné soudy jsou povinny volit postup vstřícnější k právu jednotlivce na přístup k soudu. V nyní posuzované věci přitom Nejvyšší soud nemohl mít pochybnosti o výkladu obsahu podání stěžovatele (dovolání), když jeho námitka směřovala „pouze“ ke způsobu doručení podání; konkrétně, zda bylo dovolání skutečně osobně posláno advokátem stěžovatele. Navíc, jak se podává i ze shora uvedeného, stěžovatel byl na základě podaného dovolání vyzván k zaplacení soudního poplatku (č. l. 386), který následně řádně uhradil (č. l. 388), obvodní soud vyzval k vyjádření žalovanou, která tak učinila (č. l. 393) a stěžovatel byl dne 15. 4. 2020 Nejvyšším soudem nejprve zpraven o tom, že v jeho věci bude rozhodovat senát č. 28 (č. l. 41 spisu Nejvyššího soudu), a následně dne 12. 5. 2020 o tom, že rozhodovat bude senát č. 33 (tamtéž, č. l. 43). Stěžovatel proto s ohledem na uvedené okolnosti oprávněně očekával, že jeho dovolání bylo

pokračování

podáno řádným způsobem a bude o něm rozhodováno. Postup Nejvyššího soudu, který po více než jednom roce stěžovateli sdělil, že se jeho dovoláním vůbec nebude zabývat s ohledem na způsob jeho doručení, proto nelze označit jinak nežli jako zcela nepředvídatelný.“

[18] Ústavní soud v citovaném nálezu mimo jiné zdůraznil, že obecné soudy jsou povinny volit postup vstřícnější k právu jednotlivce. Konstatoval: „(...) Nejvyšší soud zaujal při posuzování dovolání stěžovatele příliš restriktivní přístup, v jehož důsledku došlo k odepření soudní ochrany. Odmítl-li se totiž zabývat dovoláním kvůli tomu, že advokát obsahově jasné dovolání stěžovatele zaslal z datové schránky advokátní kanceláře (právnícké osoby) bez elektronického podpisu, a nevyzval přitom advokáta k odstranění vad podání, přičemž v předchozím řízení byl tento postup soudy akceptován, odepřel stěžovateli právo na přístup k soudu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny.

[19] Z judikatury Ústavního soudu, jakož i z judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že právo na přístup k soudu není absolutní a podléhá některým zákonným omezením, jež jsou vtělena zejména do procesních předpisů; žádné z těchto (legitimních) omezení však nesmí být nepřiměřené a nesmí narušovat podstatu chráněného základního práva (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 6. 2016 ve věci Baka proti Maďarsku, č. stížnosti 20261/12, § 120) Z hlediska ochrany základních práv a svobod je nezbytné, aby jednotlivé podmínky, za nichž se lze soudní ochrany domáhat, sledovaly legitimní cíl a byly vůči tomuto cíli přiměřené [bod 27 stanoviska pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16 ze dne 28. 11. 2017 (ST 45/87 SbNU 905; 460/2017 Sb.)].

[20] Procesní předpisy musí soudy interpretovat a aplikovat tak, aby na účastníky řízení nebyly kladeny nepřiměřené, tj. nad rámec smyslu a účelu právní úpravy jdoucí požadavky, a nebylo tím fakticky bráněno realizaci práva na soudní ochranu (viz bod 27 nálezu sp. zn. IV. ÚS 410/20 ze dne 16. 6. 2020; všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). Přepjatý formalismus (či „procesní cynismus“) v postupu soudů je v rozporu s požadavkem zajištění efektivního a faktického přístupu k soudu (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. 11. 2002 ve věci Běleš a ostatní proti České republice, č. stížnosti 47273/99, § 50–51). Ze zákazu přepjatého formalismu na straně jedné a požadavku zachování právní jistoty na straně druhé vyplývá, že soudy se při uplatňování příslušných procesních pravidel musí vyvarovat jak excesivní rigidity, která by mohla ohrožovat materiální spravedlnost řízení jako celek, tak přílišné flexibility, jež by vedla k odstranění procesních požadavků stanovených zákonem a předvídatelnosti procesního postupu soudu (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 31. 1. 2017 ve věci Hasan Tunç a další proti Turecku, č. stížnosti 19074/05, § 32–33).

[21] Nejvyšší správní soud dodává, že jakkoli se odklonil od závěrů druhého senátu vyjádřených v rozsudku sp. zn. 2 As 136/2016 (jakož i tam odkazované judikatury), nepovažoval v projednávané věci potřebné postupovat dle § 17 s. ř. s., neboť má za to, že závěry tam vyslovené, byly judikaturou Ústavního soudu překonány (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 10 As 2/2018-31, bod 22; usnesení rozšířeného senátu ze dne 11. 1. 2006, č. j. 2 Afs 66/2004-53, usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56; shodně nález Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2016, sp. zn. I. ÚS 2866/15, bod 19).

[22] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení městského soudu z hlediska práva neobstojí, kasační stížnosti proto vyhověl a dle § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm je vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Městský soud současně rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu